

Monumentnummer*: 510660

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* 21 juli 1998
Kadaster deel/nr 82764/175

Woonplaats* **Bedum** Gemeente* **Het Hogeland** Provincie* **Groningen**

Locatiennaam **Bedum** Locatieomschrijving

Kadastrale gemeente* **Bedum** Sectie* **K** Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
1953

Omschrijving**

Omschrijving

Het op een vlindervormige plattegrond opgetrokken SCHOOLGEBOUW van twee bouwlagen hoog, is gebouwd in een bruine bezande baksteen op een trasraam met rollaagbeëindiging. Het schilddak dat deels gedekt wordt door een bruin geglaazuurde muldenpan en deels door een zwarte muldenpan, heeft vier bakstenen schoorstenen op de nok, vier zinken pironnen op de nokeinden en wordt omlijst door een houten overstekende goot op klossen en door een muizetandfries. Twee, drie bouwlagen hoge hoektorens, onder een tentdakje accentueren de hoofdingang. Vlakjes siermetselwerk geven de scheiding tussen de bouwlagen aan.

De hoofdentree bevindt zich in het middendeel van het gebouw (aan de noordwestzijde) en bestaat uit een dubbele getoogde paneel deur met twee achthoekige kijkgaten met smeedijzeren tralies. De deur wordt omsloten door boven- en zijlichten met roedenverdeling onder een segmentboog. Een bakstenen stoep van twee treden vormt de toegang. Boven de deurpartij bevindt zich een betonnen balkon met gemetselde balustrade voor twee dubbele openslaande deuren met bovenlicht met ruitvormige roedenverdeling. Daarboven zijn drie halve tweeruits vensters (twee enkele en een dubbel) geplaatst. Tussen deze vensters en de openslaande deuren staat op een natuurstenen plaquette: Geref. School. Een dakkapel met gebogen daklijst en een driedelig venster siert het dakvlak. In de zijgevels van de beide torens die de entree markeren, bevinden zich twee gevelstenen. Op de stenen in de gevel rechts van de entree staat: "Bijzondere School. Uit vrijwillige bijdragen gebouwd in 1872. Mark. 10.vs 13.16.", en "Gebouwd in de jaren

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

1920-1921". Op de stenen in de gevel links van de entree staat: "Bestuurders. PKvD pres. -LRB secr. -GWB-GSW-JPW-JMG-JSW. Hoofdond. H.Vos" en "De vreeze des Heeren is het beginsel der wetenschap". De torens zijn verder voorzien van vensters van verschillend formaat met roedenverdeling.

Aan de pleinzijde (zuidoostzijde) van het middendeel bevindt zich ook een entree, bestaande uit een dubbele houten deur met twee keer drie glasruiten bovenin onder een brede gepleisterde latei met muizetandrand die tevens twee smalle drieruits vensters aan weerszijden van de deur afsluit. Boven de entree drie langwerpige drieruits glas-in-loodramen met daarboven drie kleine, die tezamen de trapopgang markeren.

Afwisselend twee- en driedelige openslaande vensters met bovenlicht met roedenverdeling geleiden de gevels van de beide zijvleugels aan de straatzijde op de eerste bouwlaag en vensters geheel met roedenverdeling op de tweede bouwlaag. De vensters aan de pleinzijde zijn vierruits met in de bovenlichten een geëtste roedenverdeling (niet origineel). Alle vensters worden afgesloten door een strek met muizetandrand. De dakvlakken aan de straatzijde dragen drie dakkapellen onder een schilddakje met een goot op klossen, met elk een driedelig venster met ruitvormige roeden. De dakkapelpartij aan de pleinzijde is van recente datum (1990).

De rechter kopgevel (zuidzijde), waar de nieuwbouw uit 1982 tegenaan is gezet, heeft op de tweede bouwlaag een betonnen balkon met gemetselde balustrade voor een dubbel venster (oorspronkelijk balkondeuren) onder een bovenlicht met ruitvormige roedenverdeling, en drie vierruits vensters met roedenverdeling in de bovenlichten. De ramen en deuren op de begane grond zijn dichtgemetseld. De linker kopgevel (oostzijde) heeft een dubbele deur met door roeden verdeelde glasruiten en een bovenlicht met roedenverdeling onder een strek. Een gemetselde stoep van twee treden met aan weerszijden een gemetseld muurtje vormt de toegang. Naast de deur aan de linkerkant een driedelig venster en aan de rechterkant een smal venster; op de verdieping een driedelig venster, een tweedelig- en een klein venster, alle met roedenverdeling in de bovenlichten en voorzien van een strek.

In het INTERIEUR zijn onder meer van belang: de trapopgang (met uitzondering van het in 1990 toegevoegde deel) met glas-in-loodramen waarop de portretten van de drie voormannen van de Schoolstrijd staan afgebeeld: mr. G. Groen van Prinsterer, dr. A. Kuyper, jhr. A.F. de Savornin Lohman; de granito vloeren; de paneeldeuren met bovenin zes ruiten van geel glas, met kroonlijstje en hanekam van rode baksteen, die toegang verlenen tot de schoollokalen op de eerste en tweede bouwlaag; de gepleisterde gebroken bogen die de gangen markeren.

Waardering

Schoolgebouw van algemeen cultuur- en architectuurhistorisch belang

- als voorbeeld van een grote gereformeerde plattelandsschool uit 1920 waar twee onderwijsniveaus in onder waren gebracht
- vanwege de karakteristieke vormgeving en het verzorgd materiaalgebruik
- vanwege de vrij hoge mate van gaafheid van het exterieur en delen van het interieur
- vanwege de functionele relatie met het toegangshek
- vanwege de zeldzaamheid van voorkomen van een school van zo grote omvang in de regio
- vanwege de markante ligging op een hoek

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Cultuur, gezondheid en wetenschap

Subcategorie

Onderwijs en wetenschap

Functie

Schoolgebouw